

Temat: Rowerem w świat

Zapoznaj się z tekstem

Ćwiczenie 1, 2 oraz 4 wykonaj w zeszycie.

Jeśli mocno się zmęczysz podczas odrabiania lekcji możesz rozwiązać kilka quizów sprawdzających Twoją wiedzę

<https://learningapps.org/5936457>

<https://learningapps.org/4877107>

<https://learningapps.org/7304247>

- ? Czy, Twoim zdaniem, bardziej przyjazne dla środowiska jest poruszanie się rowerem, czy – samochodem?

Dlaczego warto jeździć rowerem?

Rower jest dla wielu ludzi podstawowym środkiem transportu. Można nim dojechać tam, gdzie nie kursują autobusy czy pociągi, oraz szybko przemieszczać się zatłoczonymi ulicami. Dzięki niemu możemy się poruszać nie tylko po mieście. Obecnie wytycza się także rowerowe szlaki turystyczne. Przebiegają one różnymi rodzajami dróg, a nawet leśnymi czy polnymi ścieżkami. Jazda rowerem to jednak przede wszystkim świetna zabawa oraz doskonały sposób na zachowanie dobrej kondycji i zdrowia.

ĆWICZENIE 1

Wymień w zeszycie trzy korzyści, które daje poruszanie się rowerem.

EKOWIADOMOŚĆ

22 września obchodzony jest Europejski Dzień bez Samochodu. W niektórych polskich miastach pasażerowie mogą wówczas za darmo podróżować autobusami i tramwajami. Organizuje się też akcje uświadamiające ludziom zalety komunikacji publicznej, rowerowej i pieszej, polegające na przykład na przejazdach dużej grupy rowerzystów przez miasto.

Rowerowy elementarz

2

? Jak nazywają się główne części roweru?

Co jest najważniejsze?

Podstawową częścią każdego roweru jest rama. Pełni ona bardzo ważną funkcję, ponieważ do niej są przymocowane inne elementy pojazdu. Od jakości ramy zależy wytrzymałość, a także sprawne działanie całego roweru.

- budowa roweru
- obowiązkowe wyposażenie roweru

Budowa roweru

W rowerze występuje pięć układów: kierowniczy, jezdny, napędowy, hamulcowy i oświetleniowy. Każdy z nich jest zbudowany z wielu części.

Układ jezdny

- 1 koło przednie
- 2 koło tylne
- 3 piasta z łożyskami
- 4 szprychy
- 5 obręcz
- 6 ogumienie (opona i dętka)

Układ oświetleniowy

- 7 prądnica
- 8 lampa przednia
- 9 lampa tylna
- 10 przewody elektryczne
- 11 światło odbłaskowe

Układ napędowy

- 12 pedały
- 13 łańcuch
- 14 koła zębate

Układ kierowniczy

- 15 kierownica
- 16 widelec

Układ hamulcowy

- 17 dźwignia hamulca
- 18 linka hamulcowa
- 19 szczeka z gumowymi klockami

Niezastąpione przerzutki

W rowerach często stosuje się **przerzutki**, czyli mechanizm umożliwiający zmianę biegów. W takich pojazdach przekładnie łańcuchowe składają się z kilku kół zębatach – napędzających i napędzanych. Dzięki małym dźwigniom umieszczonym na kierownicy, a także za pośrednictwem biegnących od nich linek oraz mechanizmów przerzutek rowerzysta zmienia położenie łańcucha i dostosowuje je do warunków drogowych. Łańcuch umiejscowiony na małym kole napędzanym umożliwia szybkie przemieszczanie się po równej nawierzchni. Podczas pokonywania trudniejszego terenu, na przykład piaszczystej drogi, łańcuch powinien się znajdować na dużym kole napędzanym. Podróż przebiega wtedy wolniej, ale rowerzysta wkłada w jazdę mniej wysiłku.

WARTO WIEDZIEĆ

W niektórych rowerach hamulec jest zamontowany w piaście tylnego koła. Hamowanie odbywa się wówczas przy użyciu nóg – poprzez naciśnięcie pedałów do tyłu.

ĆWICZENIE 2

- dźwignię hamulca •
- łańcuchem •
- kierowniczy •
- lampy •
- prędnicy •
- koła •
- szczęk •
- piastach •
- napędowy •

Odczytaj zdania dotyczące poszczególnych układów roweru, uzupełniając je podanymi wyrazami.

- Układ [?] służy do wprowadzania roweru w ruch dzięki działaniu przekładni łańcuchowej. Składa się ona z kół zębatach – napędzających i napędzanych – połączonych [?].
- Aby [?] rowerowe świeciły, potrzebny jest prąd elektryczny. Powstaje on na skutek obrotu wirnika [?], następującego dzięki ruchowi kół.
- Układ [?] pozwala na utrzymanie stałego kierunku jazdy lub wykonanie skrętu.
- Używanie hamulca ręcznego polega na naciśnięciu na [?]. Za pośrednictwem linki powoduje to zaciskanie się [?] na obręczy koła.
- W skład układu jezdnego wchodzi dwa [?]. Mogą one się obracać dzięki łożyskom znajdującym się w [?].

Obowiązkowe wyposażenie roweru

Aby można było jeździć rowerem po drogach, musi on być odpowiednio wyposażony. Powinien składać się z elementów, które umożliwiają bezpieczną jazdę dniem i nocą, a także w różnych warunkach atmosferycznych. Do obowiązkowego wyposażenia tego pojazdu należą:

- przednie światło pozycyjne barwy białej lub żółtej,
- tylne światło pozycyjne barwy czerwonej,
- światło odblaskowe barwy czerwonej z tyłu roweru,
- co najmniej jeden działający hamulec,
- dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy.

TO CIEKAWIE!

W skład podstawowego wyposażenia roweru wchodzi 50 różnych elementów. Rower z dodatkowymi częściami ma ich nawet 130.

ĆWICZENIE 4

Wykonaj w zeszycie schematy według zamieszczonego wzoru. Następnie uzupełnij je podanymi wyrazami.

blotnik, dzwonek, przerzutki, lampy, hamulec, bagażnik, odblask, kosz na kierownicę

Dokonania pracy ucznia, proszę udokumentować w formie zdjęcia po czym proszę przesłać na adres email:

karolkawiak.sosw@wp.pl

Podstawą oceniania będzie również prowadzenie zeszytu przedmiotowego ucznia, więc proszę stosować się do poleceń nauczyciela.